

404724

II 1943

Wzajemny do syp. 64961

SPRAWOZDANIE KUSTOSZA

Archiwum i Muzeum Z.P.R.K.

Z DZIAŁALNOŚCI

Polskiego Towarzystwa Historyczno-
Muzealnego w Ameryce

Z A R O K 1943

Biblioteka Jagiellońska

1003123062

CHICAGO, ILLINOIS

STYCZEŃ 1944

Rok 1943 zaznaczył się w historii Archiwum i Muzeum Zjednoczenia P. R. K. przedewszystkiem największym sukcesem finansowym. Ogólny dochód Muzeum osiągnął przeszło 4 tysięcy dolarów. W ciągu roku przybyło 20 wieczystych członków Polskiego Tow. Historyczno-Muzealnego, a liczba członków wspierających i zwyczajnych również wzrosła. Wszystko to świadczy, z jednej strony, iż Polonia coraz lepiej docenia znaczenie Muzeum, z drugiej zaś, iż powrót lepszych ekonomicznie czasów pozwolił jej na większą ofiarność na cele kulturalne.

Strona finansowa musi być jednak w pracy Muzeum raczej na drugim planie. Jeżeli zważymy kwestię jego misji kulturalnej, stwierdzić można z zadowoleniem, iż ta przedstawiała się pomyślnie w r. 1943. Zbiory Muzeum pomnożyły się znowu znacznie; frekwencja, pomimo trudności wojennych, była normalna; Muzeum nieustannie starało się być na usługi kultury polskiej.

Piąty Zjazd Pol. Tow. Hist. Muz.

O rosnącym zainteresowaniu Polonii sprawą Muzeum świadczył również piąty Zjazd Polskiego Tow. Hist. Muzealnego, który odbył się w głównej sali Muzeum 11 listop. Zjazd był nietylko najliczniejszy dotychczas, ale najbardziej ożywiony i w nastroju podniosły. Program zajął Prezesa Zjednoczenia P.R.K., Jan J. Olejniczak, Przewodniczącym był Ks. Kapelan Feliks Kachnowski, sekretarzem Nacz. Redaktor "Narodu Polskiego", Zygmunt Stefanowicz. Konsul Aleksander Moc przemówił w imieniu Rządu Polskiego, wyrażając uznanie Zjednoczeniu i wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób popierają sprawę Muzeum. Nad spra-

wozdaniem kustosza rozwinęła się dyskusja, w której brali udział: mec. Tomasz B. Cerajewski, p. Władysław Kaczmarek, p. Ignacy Laszkiewicz i p. Józef L. Kania, Honorowy Przewodniczący Komitetu Muzeum. Uchwalono podjąć kampanię na większą skalę na rzecz Funduszu Rozbudowy i przeać \$1,500 z funduszu obrotowego na tenże fundusz. P. Kania pierwszy zadeklarował od siebie \$100.00 na Fundusz Rozbudowy, ponadto po \$100.00 zadeklarowali p.p. Stanisław T. i Blandyna Kusper, Ks. Kapelan Kachnowski i Skarbnik Antoni J. Kozubal.

Trzecia stówka od Sokolstwa

Prezes Sokolstwa Polskiego w Ameryce, Dr. Teofil Starzyński, nie mogąc z powodu innych zajęć być na Zjeździe, złożył poprzednio na ręce kustosza \$100.00 na Fundusz Rozbudowy. Jest to już trzecia stówka dolarów od Sokolstwa, które w ofiarności swej na Muzeum zajmuje jedno z czołowych miejsc.

\$500.00 od p. Józefa Kowalczyka

Zjazd przyjął owacyjnie wiadomość, że p. Józef Kowalczyk, właściciel znanej firmy piekarskiej Polish Grocers' (P. G.) Baking Co. w Chicago, złożył z okazji Zjazdu \$500.00 na Muzeum. Jest to największa ofiara gotówką, jaką Muzeum od kogokolwiek, oprócz Zjednoczenia P. R. K. otrzymało dotychczas.

Ks. Dr. Stanisław Lisewski, C. S.C., Profesor Uniwersytetu Notre Dame, wygłosił następnie piękny odczyt pt. "Paderewski, Duch-Przewodnik" dla uczczenia przypadającej dzień przedtem rocznicy urodzin Mistrza.

Zjazd poprzedzony był nabożeństwem w kościele Św. Trójcy. Mszę św. na intencję Muzeum i jego dc-

broczyńców żywych i umarłych odprawił Ks. Franciszek X. Luźny.

Frekwencja w Muzeum

W ciągu r. 1943 przeszło przez sale Muzeum 5,415 osób, od jego otwarcia zaś w r. 1937 mieliśmy 45,257 zwiedzających. Nie są to wprawdzie imponujące cyfry, jeśli porównać je z frekwencją wielkich muzeów amerykańskich. Zważyć jednak trzeba, po pierwsze, że Archiwum i Muzeum Z. P. R. K. spełnia służbę pionierską wśród naszego społeczeństwa, jeszcze nie zupełnie przywykłego do należytego oceniania pracy kulturalnej, powtórnie, podkreślając z jak największym uznaniem ofiarność Zjednoczenia i ogółu, przypomnieć trzeba, iż Muzeum niema milionowych fundacji, jak podobne instytucje amerykańskie. Zaczęte z niczego, wspierane dobrą wolą rodaków, rozwija się ono jednak, i mimo swych skromnych zasobów, coraz pozytywniej spełnia swą misję jedynej w swoim rodzaju placówki kulturalnej polskiej na ziemi amerykańskiej.

Wycieczek grupowych było 60, z czego młodzieży szkolnej 37 i 18 grup innonarodowców. Na miejscu pracowało nad materiałami archiwalnymi 107 osób, pisemnie udzielono informacji, przeważnie z zakresu historii Polonii i Polski, 77 instytucjom i osobom. Wypożyczono 47 instytucjom i osobom 247 przedmiotów. Niestannie zwracają się do nas z najdalszych nawet stron kraju i z zagranicy z różnymi zapytywaniami, na które bez względu na własne trudy, staramy się zawsze możliwie wyczerpująco odpowiedzieć. W ubiegłym roku Muzeum pomogło w urządzeniu wystawy sztuki polskiej SS. Feliçjankom w Detroit; p. L. Van Normanowi z San Diego, Cal., w pracy

nad nową książką o Polsce; SS. Bernardynkom w Reading, Pa., w urządzeniu kursu wakacyjnego dla Sióstr o sztuce polskiej; żołnierzom z armii amerykańskiej, studującym na Uniwersytecie Illinois, w studiach nad Polską; Chicago Art Institute w urządzeniu wystawy polskich drzeworytów ludowych i t. p. Ponadto do 32 miejsc Muzeum rozesłało 655 książek i broszur, jak dla Polskiego Instytutu Naukowego w New Yorku, dla żołnierzy-Polaków z armii amerykańskiej na Aleutach, do różnych ośrodków, w których gromadzą się uchodźcy polscy i t. d. Działalność Muzeum promieniowała więc daleko i zawsze pozytywnie.

Wystawy i odczyty.

W ciągu r. 1943 Muzeum urządziło 6 tymczasowych wystaw: rysunków F. Topolskiego o Conradzie; na cześć Kopernika z okazji 400-tnej rocznicy śmierci; druków, rękopisów, odznak, fotografij i t. p. tyczących Zjednoczenia P. R. K. z okazji 70-lecia założenia organizacji; korespondencji Jana Tysowskiego, darowanej przez jego wnuczku, p. Adę Cranford; na cześć Gen. W. Sikorskiego z okazji jego śmierci; oraz starych druków polskich.

Muzeum rozdało działo wie szkolnej, zwiedzającej wystawę kopernikowską, 2,000 odbitek artykułu o Koperniku pióra Prof. E. P. Kelly'ego, wydanych przez Fundację Kościuszowską.

Wspólnie z zawsze ofiarnym Wydziałem Pomocy Naukowej Zjednoczenia P. R. K. i Komisją dla Badań nad Imigracją z Iona Polskiego Instytutu Naukowego, Muzeum zorganizowało cykl wykładów z zakresu historii Polonii, mianowicie: 20 stycz. Dr. Le Roy H. Fischer, Univ. of Illinois, "A-

dam Gurowski and the American Civil War;" 3 lut. Mieczysław Haiman, "Kościuszko w Świecie Nowych Badań w Archiwach Amerykańskich" i 17 lut. Dr. Alfons S. Wolanin, "Polonica in the English Language". Wydziałowi Pomocy Naukowej Zjednoczenia P. R. K. należy się głęboka wdzięczność za to, iż od szeregu lat pokrywa koszty związane z odczytami.

Ponadto 16 kwiet. p. Janusz Stamirowski wygłosił w Muzeum odczyt o Polsce dla Curie University Women's Club, a 27 maja Dr. Saturnin Mioduszewski o Koperniku dla Klubu Filatelistów Polskich Polonus.

"John Tyssowski"

Jako ósmy rocznik "Annals" Muzeum wydało cenną pracę Siostry M. Neomizji Rutkowskiej, Dr. fil., Nazaretanki, p. t. "John Tyssowski". Wywołała ona bardzo życzliwą krytykę zarówno w polskiej prasie, jak i w amerykańskich czasopismach naukowych.

Do następnego rocznika Ks. Edward Dworaczyk, proboszcz najstarszej polskiej parafii w Panna Maria, Tex., przygotował odpisy najdawniejszych rekordów parafialnych.

Jak poprzednio, tak i w ubiegłym roku, "Annals" zostały rozsiane bezpłatnie do najważniejszych bibliotek w kraju i zagranicą.

Dr. A. S. Wolanin archiwista Muzeum, już ukończył pracę nad katalogiem poloników w języku angielskim w bibliotece muzealnej. Katalog ten pojawi się z druku prawdopodobnie w ciągu r. 1944.

Uznanie Muzeum przez Departament Skarbu.

Ważne dla dalszego rozwoju

Muzeum jest formalne uznanie go przez Departament Skarbu za instytucję edukacyjną, na skutek starań kustosza. Na mocy decyzji Komisarza Wewnętrznych Dochodów z 5-go czerwca, 1943, wszelkie datki na Archiwum i Muzeum Zjednoczenia P. R. K. można odciągać przy obliczaniu federalnego podatku dochodowego. Podobnie wszelkie zapisy testamentarne na rzecz Muzeum są wolne od podatku spadkowego. Powinno to zacheścić wszystkich do tem większej ofiarności na Muzeum.

Archiwum i Muzeum Zjednoczenia P. R. K. jest członkiem Polskiego Towarzystwa Historycznego (z siedzibą we Lwowie), Polskiego Instytutu Naukowego w Ameryce, American Historical Association, American Catholic Historical Association, Society of American Archivists i Illinois State Historical Society.

Najważniejsze dary

Jak już wspomniałem, napływ darów w przedmiotach w r. 1943 był zadowalający. Ze względu na brak miejsca, można tu wyliczyć zaledwo niektóre najważniejsze, mianowicie:

Partyzana straży pałacowej Augusta II z początku 18-go wieku, z dawnej kolekcji Williama R. Hearsta, dar Dra Karola H. Wachtla z Philadelphia, Pa., od którego Muzeum otrzymało nadto w ciągu 1943: kolekcję listów Sienkiewicza, Modrzejewskiej, W. Lutosławskiego i innych wybitnych osobistości; kolekcję srebrnych monet polskich, z których najstarsza pochodzi z r. 1508; medale, albumy, książki i liczne inne druki.

"Madonna Polska", obraz olejny Ireny Lorentowicz, dar artystki.

"Paderewski przy fortepianie", miniatura, wykonana przez Jana Gawlikę i p. Stanisławę Petrykow-

ską z Milwaukee, Wis., dar p. Petrykowskiej. Oszkloną szafę na tę miniaturę wykonał bezpłatnie p. Franciszek Gzela z Chicago.

Karykatura na śmierć Gen. Sikorskiego, rys. Vaughn Shoemaker z Chicago Daily News, dar artysty.

"Wieśniaczka", pastel Jana Fabiona z Chicago, dar artysty.

Czako 3-go pułku ułanów z lat 1830-1, dar Ministra Sylwina Strakacza z New Yorku, nadto depozyt: bandera i proporczyk O. R. P. Jastrząb, zatopionego w akcji bojowej.

Kolekcja Lincolniana (monety, znaczki, nakrycie ręcznej roboty) p. p. T. L. Boruccy z Berwyn, Ill.

Wstęga z wieńca z pogrzebu F. Ratajczaka, obrońcy Poznania w r. 1919, atlasy, książki, dar Ks. Stanisława A. Icieka z Norwich, Conn.

Pamiątki rodziny Dąbrowskich, osiadłej w Ameryce w r. 1868 (koronki i płotna ręcznej roboty, skrzynki inkrustowane, wielkie lustro w ramach ręcznie rzeźbionych i t. p.) dar p. p. Alicji i Małgorzaty Dąbrowskich z Joliet, Ill.

Suknia Modrzejewskiej, dar p. Harriet E. Vittum, Chicago.

Karabela, dar pewnej osoby.

Większe kolekcje książek ofiarowali: Kongresman Tomasz Gordon, Dr. Władysław A. Kuflewski i Prof. Paweł Fox z Chicago, Ks. Antoni J. Zieliński z St. Louis, Mo.

Ozdobny adres z autografiemi wybitnych Polaków z r. 1925, dar Rady Polonii Amerykańskiej.

Ser zakopiański i manierka wojeskowa, które przebyły 135,000 mil w tułaczce po r. 1939, dar Kap. Witolda Wojciechowskiego z marynarki polskiej, za pośrednictwem Światowego Związku Polaków z Zagranicy.

Wszystkim tym, jak i wszystkim pozostałym ofiarodawcom składam gorące podziękowanie w imieniu Muzeum.

Z własnych funduszy Muzeum zakupiło w ciągu r. 1943: 1 list Pułaskiego, 1 list Kościuszki (obecnie Muzeum ma 6 oryginalnych listów Kościuszki), 4 listy Niemcewicza, 1 list Marii Leszczyńskiej, kilkanaście rycin Kościuszki dla uzupełnienia kolekcji, portret Paderewskiego pendzla P. Strayera, obrazy Rudolfa Pena i B. J. Shepanga, książkę polską z r. 1508 i t. d. Ofiary, składane na Muzeum, umożliwiają w ten sposób ratowanie i gromadzenie pamiątek polskich.

Stan. Tow. Muzealnego.

W dniu 31-go grudnia, 1943 Polskie Tow. Historyczno - Muzealne miało 78 członków wieczystych, 133 wspierających i 428 zwyczajnych, razem 639 (o 50 więcej niż rok temu). Wszystkim przyjaciółom Muzeum, nie żałującym grosza na poparcie dobrej sprawy, serdeczne Bóg zapłacić.

Balans nasz z r. 1942 wynosił \$677.37. Ogółem dochód w r. 1943 wynosił \$4,226.90 i, jak wspomniłem, był największy w historii Muzeum. Wydatki wynosiły \$4,103.75, co obejmuje zakupno bondów na Fundusz Rozbudowy oraz trzy raty po \$200.00 na spłatę pożyczki \$3,463.51, udzielonej przez Zjednoczenie P. R. K. w r. 1939 na urządzenie głównej sali muzealnej. Pozostaje jeszcze z pożyczki tej do spłacenia \$1,863.51. Nowy Rok rozpoczynamy z gotówką \$800.52.

Fundusz Rozbudowy doszedł już do sumy \$2,089.86 i ulokowany jest w rządowych bondach wojennych. Bardzo gorąco polecamy ten Fundusz pamięci rodaków.

Na Fundusz Paderewskiego przy

Radzie Polonii Amerykańskiej z dobrowolnych datków zwiedzających Salę Paderewskiego zebraliśmy w r. 1943 \$61.80, a razem od otwarcia Sali \$229.17.

Od początku istnienia Muzeum zebrało, przeważnie z dobrowolnych ofiar, wcale poważną jak na nasze stosunki sumę \$18,045.13.

Składając jeszcze raz gorące po-

dziękowanie wszystkim, którzy w jakikolwiek sposób, choćby najskromniejszy, dołożyli cegiełkę do budowy wielkiego Muzeum Polonii, proszę patriotyczny ogół o dalszą ofiarność. Wszystko to ku większej chwale imienia polskiego, ku pożytkowi przyszłych pokoleń!

Mieczysław Haiman,
Kustosz.

SPRAWOZDANIE FINANSOWE

Polskiego Tow. Hist. Muzealnego od 1 stycznia do 31 grudnia 1943

Opłaty Członków

63 Affolter, Clarence N., Chicago	\$5.00
1160 Akademia Najśw. Rodziny z Nazaretu, Chicago	5.00
1088 Archacki, Henryk, New York, N. Y.	10.00
861 Aszkler, Jan F., Lackawanna, N. Y.	5.00
842 Augustynowicz, Gabriel, Chicago	1.00
594 Babiarz, Edward, T-Sgt. U.S.A., San Francisco, Cal.	2.00
847 Babicz, Wojciech, Chicago	1.00
396 Bain, Regina Mrs., Chicago	1.00
694 Balcer, Jan Pp., Thorp, Wis.	1.00
513 Balutowski, Emil Ks., Brooklyn, N. Y.	1.00
7 Barć, Franciszek S., Chicago	1.00
647 Barzyński, Józef E., Gen., Chicago	5.00
1066 Batura, M. i P., North Chicago	1.00
1082 Bednarz, E. C., Miss, Fall River, Mass.	1.00
859 Bell, Wanda, Los Angeles, Cal.	1.00
157 Berlacin, Anna, Gardner, Mass.	1.00
353 Bernardynki Siostry, Reading, Pa.	5.00
1084 Biblioteka Kolegium Św. Jana Kantego, Erie, Pa.	5.00
180 Biczek, Ewa, Chicago	1.00
1112 Bielawski, Albin S., Trenton, N. J.	5.00
738 Biegaj, Karol i żona, New Britain, Conn.	2.00
956 Blanka, Siostra M., Chester, Pa.	1.00
494 Błoński, Stanisław A., San Francisco, Cal.	5.00
1111 Bobrowiecka Władysława, New Bedford, Mass.	1.00
1110 Bobrowiecki, Józef, New Bedford, Mass.	1.00
1125 Boc, Aleksander, New Bedford, Mass.	1.00
976 Bochenksi, Antonin M., OMC., Ks. Hartland, Wis.	5.00
993 Bojanowski, B. A., Ks. Prał., Worcester, Mass.	5.00
551 Bolek, Franciszek, Ks. Prof., Athol Springs, N. Y.	2.00

996 Bójnowski, Lucjan, Ks. Prał., New Britain, Conn.	10.00
708 Brzezińska, Maria, Chicago	1.00
1120 Bukolt, Edmund V., Stevens Point, Wis.	100.00
1119 Bukolt, Victor J., Stevens Point, Wis.	100.00
730 Buksa, Jan, Chicago	1.00
289 Buszek, Jan Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00
190 Butynski, Stanisław, Hammond, Ind.	2.00
610 Bytnar, Andrzej, Chicago	1.00
907 Cegłowski, Roman W., Detroit, Mich.	1.00
588 Chamska, Konstancja, Detroit, Mich.	2.00
538 Chojnicki, Józef, Chicago	1.00
515 Chór Chwałmy Pana, Brooklyn, N. Y.	1.00
1115 Choryan, Bolesław, Dearborn, Mich.	5.00
721 Chór Pracowników Zjednoczenia P. R. K.	60.00
840 Chrzanowska, Helena, Chicago	1.00
210 Ciborowski, Stanisław, St. Louis, Mo.	1.00
639 Cieślik, Andrzej, Chicago	1.00
893 Clarkin, Maria, Glenview, Ill.	1.00
1008 Corcoran, Joseph N., Philadelphia, Pa.	2.00
670 Cupryn-Trybus, Kinga, Chicago	5.00
1165 Czerwa, Włodysław, Hinsdale, N. H.	1.00
986 Czył, Lucia, Harvey, Ill.	1.00
421 Cygan, Wincenty, Chicago	5.00
264 Cyman, Wawrzyniec Ks., OMC., Chicopee, Mass.	5.00
1128 Damsz, Albina, Chicago	2.00
577 Dingell, Jan D., M. C. Washington, D. C.	1.00
1142 Dmoch, Kazimierz V., Milwaukee, Wis.	1.00
1133 Dombrowska, Alicja, Joliet, Ill.	5.00
1134 Dombrowska, Margaret, Joliet, Ill.	5.00
833 Domańscy, Jan i Stanisława, Chicago	2.00
1080 Drąg, O. Cherubin J., OFM., Pulaski, Wis.	5.00

48	Druciak, Antonia, New Bedford, Mass.	1.00
1138	Drużyna Cór Z.P.R.K., nr. 204, New Britain, Conn.	2.00
896	Drużyna Cór Z.P.R.K., nr. 555, East Chicago, Ind.	1.00
1123	Drzymała, Maria, Elmhurst, Ill.	1.00
'582	Drymalski, Paweł, Chicago	5.00
941	Dubiniak, Jan, Pvt. U.S.A., Camp Claiborne, La.	1.00
267	Duch, Władysława N., New Britain, Conn.	10.00
744	Dukarska, Eustachia J.; Sagnaw, Mich.	1.00
943	Dul, Magdalena, Passaic, N.J.	2.00
659	Dworaczyk, Edward J., Ks., Panna Maria, Texas	1.00
1137	Dyba, Stanisław P., Chicago	100.00
908	Dziekan, Józef J., Detroit, Mich.	5.00
441	Eminowicz, Stefania, New York, N. Y.	1.00
49	Federacja Towarzystw Polskich, Erie, Pa.	5.00
1099	Felczak, Elżbieta, Hamtramck, Mich.	1.00
817	Felczak, Jan S. Ks., Pine Island N. Y.	1.00
1071	Fiedoreczyk, A. J. Ks., New Britain, Conn.	1.00
676	F-gas, Justyn, O., OMC, Buffalo, N. Y.	5.00
214	Firszt Jakób, Chicago, Ill.	1.00
973	Froncek, Edward Julius, Milwaukee, Wis.	1.00
514	Galuszka, Władysław Ks., Brooklyn, N. Y.	1.00
882	Gannas, Maksymilian Ks., Detroit, Mich.	10.00
1153	Garstkiewicz, Józef, Chicago	1.00
889	Gębski, Andrzej i żona, Worcester, Mass.	80.00
467	Gierut, Józef A., Ks. Dr., Orchard Lake, Mich.	1.00
1140	Gieysztor, W. A., Pelham, N.Y.	5.00
1114	Gliwa, Bronisław, Brooklyn, New York	1.00
563	Głowiński, Józef A., Brooklyn, New York	5.00
1079	Głowski, Gertrude Miss, Chicago	1.00
1126	Golen, Teresa, New Bedford, Mass.	1.00
990	Goluch, Wojciech, La Porte, Ind.	1.00
1069	Gordon, Thomas S., Hon., & Mrs. M. C., Chicago	5.00
1031	Gorzel, Wiktor, J., Ks., St. Louis, Mo.	5.00
616	Gotówko, Maria, Niagara Falls, N. Y.	1.00
892	Gorny, Stefan S. Dr., Chicago	2.00
1067	Grabowski, Czesław, Chicago	1.00
84	Grabowski, Stefan S., Chicago	2.00
1098	Gronowski, Józef, Milwaukee, Wis.	1.00
130	Groszewska, Sylvia, Chicago	1.00
8	Groszewski, Julian, Chicago	5.00
1048	Groszewska, Tadeusz, Chicago	1.00
680	Gryczewska, Katarzyna, Chicago	1.00
74	Grzemski, Jan, Chicago	5.00
1083	Gurek, Stanisława, Chicago	1.00
982	Gutowski, Jan i Marianna, Newark, N. J.	2.00
1050	Gwiazdowska, Maria, Milwaukee, Wis.	1.00
1092	Hachlińska Maria, Detroit, Mich.	1.00
11	Haiman, Mieczysław, Chicago	1.00
940	Halecki, Oskar, Prof., New York, N. Y.	1.00
1005	Hankus, Karol, Chicago	1.00
1157	Hanyzewski, Andrzej, Cicero, Ill.	1.00
1081	Haponik, Anna, Taunton, Mass.	1.00
547	Harasiuk, Franciszek Pfc., U. S. A., University of Ill.	1.00
1136	Herman, Eleonora, Southampton, N. Y.	1.00
1010	Hudash, B. J., Chicago	1.00
1097	Humińska, Józefa, Hamtramck, Mich.	1.00
238	Janecek, Władysław, Passaic, N. J.	1.00
74	Janeczek, P., Ks. Spring Valley, Ill.	5.00
1076	Janik, Anna, Chicago	1.00
1158	Jankowska, Franciszka, Worcester, Mass.	2.00
1159	Jankowska, Helena M., Worcester, Mass.	1.00
707	Jankowska, Joanna, Chicago	1.00
929	Jarzemkowski, B. F. Ks., Pontiac, Mich.	1.00
815	Jasiecki, Jan K., Brooklyn, N.Y.	1.00
1122	Jasiński, Stanisław, New Bedford, Mass.	1.00
490	Jerzak, Sebastian Ks., Conshohocken, Pa.	5.00
587	Jezierski, Bronisław A., Cambridge, Mass.	1.00
752	Jonczak, Helena, Glen Love, N. Y.	1.00
1143	Jurczak, Czesław Pfc., U.S.A., University of Ill.	1.00
963	Kaiser, Maria, Toledo, O.	1.00
1135	Kaja, Gertruda, Milwaukee, Wis.	1.00
1177	Karwowski, S., Dunellen, N. J.	1.00
1164	Karcz, Walerian Ks., New Chicago, Ind.	10.00
1034	Kardys, Maria, Chicago, Ill.	5.00
1093	Kask, Salomea, Detroit, Mich.	1.00
21	Klekotka, Franciszek, Philadelphia, Pa.	1.00
964	Klekotka, Józef, Philadelphia, Pa.	1.00
1073	Klekotka, Józefa, Philadelphia, Pa.	1.00
966	Klimkowski, Marcin, Oklahoma City, Okla.	1.00
208	Klub "Katolicka Młodzież", nr. 1265 ZPRK., Chicago	1.00
1174	Klub Rzeszów, Chicago	10.00
788	Klub Sportu przy Osadzie 54 Z. P. R. K., Chicago	5.00
359	Kobylinski, S. J., Chicago	1.00
1116	Kogut, Stanisław, Detroit, Mich.	5.00
1156	Kominowski, Andrzej, Cicero, Ill.	1.00
813	Kopieński, Edward, Chicago	2.00
962	Kosiba, Mieczysław M. Ks., Spalding, Nebr.	1.00
181	Kosieracka, Anna, Chicago	1.00
649	Koś, Rodzina, West Warwick, R. I.	1.00
1152	Kowalczyk, Józef, Chicago	500.00

852 Kowalska Rosé, Plainville, Conn.	5.00
188 Kowalski, Franciszek Ks. Ennis, Tex.	1.00
10 Kozubal, Antoni, Chicago	105.00
230 Krawczyk, Monika, Minneapolis, Minn.	1.00
248 Królowna, Maria Dr., Pittsburgh, Pa.	1.00
286 Krzyżosiak, Włodysław Ks. Prat, Orchard Lake, Mich.	1.00
562 Kściński, Józef J., Milwaukee, Wis.	1.00
887 Kuflewska, Maria, Chicago	1.00
689 Kuflewska, Maria Dyniewicz, Chicago	1.00
1064 Kulawik, Maria, Chicago	1.00
958 Kuraś, Wincenty, Detroit, Mich.	5.00
1058 Kurdziel, Piotr J., Chicopee, Mass.	5.00
678 Kurkowski, Franciszek X. Ks., Forest City, Pa.	1.00
936 Kurowski, Zygmunt, Winona, Pa.	1.00
422 Laszkiewicz, Ignacy, Chicago	5.00
38 Lendo, Bronisław, Detroit, Mich.	1.00
1095 Lenkiewicz, Bronisława, Detroit, Mich.	1.00
521 Lesiński, Jan, M.C., Washington	5.00
558 Leśnicki, Ludwik, Chicago	1.00
1107 Lewandowska, Elżbieta, Bayonne, N. J.	1.00
315 Lewandowska, Teresa M., Chicago	1.00
978 Lewicka, Kamila, Chicago	1.00
60 Lipinski, Max A., Chicago, Ill.	1.00
295 Łobaza, Piotr Prof., Orchard Lake, Mich.	2.00
383 Łoboda, Aleksander, Chicago	1.00
1144 Łodzięski, Edward, Pfc., U.S.A., Washington, D. C.	1.00
91 Łożysz, Sabina, Chicago	1.00
173 Łukaszewicz, Franciszek, Buffalo, N. Y.	2.00
1087 Manka, Włodysław Ks., Maspeth, N. Y.	5.00
150 Marszał, Maria, Chicago	1.00
1117 Matejko, Katarzyna, Chicago	1.00
1089 Matuszewski, Ignacy, New York, N. Y.	5.00
822 Mazan, Włodysław, Chicago	1.00
1131 Mazurkiewicz, Julia, Detroit, Mich.	1.00
1145 Mermelli, Lawrence Pvt., U. S. A., University of Ill.	1.00
1047 Michna, Zofia, Chicago	1.00
764 Mieczkowski, Jan F. Ks., Worcester, Mass.	5.00
954 Mietlicki, Wincenty B., Chicago	1.00
1146 Miętkiewicz, Jan, Pfc., U.S.A., University of Ill.	1.00
419 Mikulówka, Aniela, Chicago	1.00
284 Miłinkiewicz, Bolesław Ks., Detroit, Mich.	5.00
39 Mitera, O. Cyryl, OFM., Indianapolis, Ind.	1.00
532 Moc Aleksander, Chicago	1.00
902 Modra - Modrakowski, Roman L., New York, N. Y.	5.00
1094 Monczka, Mieczysław, Milwaukee, Wis.	1.00
1100 Monczkowska, Wanda, Detroit, Mich.	1.00
390 Moskal, Józef, Chicago	1.00
512 Mroziński, Mieczysław Ksiądz Brooklyn, N. Y.	1.00
340 Nering, Jan, Chicago	1.00
933 Nressing, Jan, Meriden, Conn.	1.00
689 Niebiański, Flawian Ks., Gary, Ind.	3.00
246 Niemczyk, August, St. Louis, Mo.	1.00
332 Niklborek, Jan E., Chicago	1.00
330 Nosek, Andrzej, Brooklyn, N.Y.	1.00
1071 Nowaczyk, Jadwiga M., Milwaukee, Wis.	5.00
673 Nowak, Andrzej A., Bangor, Me.	1.00
529 Nowicka, Maria, Gary, Ind.	1.00
116 Nowicki, Edward Dr., Gary, Ind.	1.00
1091 Olech, Katarzyna, Detroit, Mich.	1.00
1113 Onka, Józef, Manville, N. J.	5.00
1074 Opalińska, Helena Z., Westbury, N. Y.	1.00
495 Opaliński, Włodysław, New York, N. Y.	1.00
914 Orbik, Jan S., Chicago	10.00
293 Orlik, Franciszek Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00
298 Orlowski, Alexandre, Pittsford, Vt.	5.00

Osady Zjedn. P. R. K.

910 Osada nr. 2, Buffalo, N. Y.	1.00
1054 Osada nr. 4, Philadelphia, Pa.	5.00
536 Osada nr. 5, Pittsburgh, Pa.	10.00
758 Osada nr. 7, So. Chicago	2.00
346 Osada nr. 14, Chicago	1.00
169 Osada nr. 17, Pittston, Pa.	5.00
144 Osada nr. 19, Chicago	1.00
897 Osada nr. 21, St. Louis, Mo.	5.00
545 Osada nr. 25, Passaic, N. J.	1.00
556 Osada nr. 27, Dayton, O.	1.00
1181 Osada nr. 28, Chicago	5.00
933 Osada nr. 29, Scranton, Pa.	5.00
1062 Osada nr. 32, Chicago	1.00
810 Osada nr. 36, Wheeling, W. Va.	1.00
241 Osada nr. 42, Chicago	1.00
912 Osada nr. 43, South Bend, Ind.	5.00
117 Osada nr. 46, Hamtramck, Mich.	2.00
132 Osada nr. 47, Chicago	5.00
127 Osada nr. 50, Posen, Ill.	2.37
129 Osada nr. 53, Gary, Ind.	1.00
126 Osada nr. 54, Chicago	5.00
1055 Osada nr. 55, Braddock, Pa.	1.00
164 Osada nr. 56, E. Chicago, Ind.	1.00
464 Osada nr. 61, Holyoke, Mass.	5.00
307 Osada nr. 62, Taylor, Pa.	1.00
313 Osada nr. 65, Cicero, Ill.	5.00
212 Osada nr. 71, South River, N.J.	2.00
540 Osada nr. 73, Chicago	1.00
922 Osada nr. 106, Lorain, O.	1.00
195 Osada nr. 121, N. Chicago	1.00
778 Osada nr. 122, Chicago	1.00
755 Osada nr. 125, Albany, N. Y.	1.00
46 Osada nr. 129, Cicero, Ill.	1.00
1167 Osuch, Franciszek A., Chicago	2.00
1161 Owczarek, Jan Ks., Chicago	5.00
598 Paryska, Maria Dr., Toledo, O.	1.00
491 Pawelczak, Andrzej Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00

457 Pawlak, Franciszka, Elmira, New York	1.00
1033 Pawłowski, Józef A. Ks., St. Louis, Mo.	5.00
1141 Pafdan, Kazimierz, Chicago	100.00
354 Perowicz, Jan, St. Louis, Mo.	1.00
1118 Peska, Frank, Chicago	100.00
489 Piechocki, Paweł W., Ks. Mid- dletown, Conn.	5.00
733 Piłkowski, Antoni, Chicago	1.00
176 Piszczałka, Ks., Nashua, N. H.	1.00
550 Płocki, Franciszek, Gardner, Mass.	1.00
759 Podbielska, Agnieszka, S. Chi- cago	2.00
668 Polish Arts Club, Chicago	2.00
611 Polish Book Importing Co., New York, N. Y.	5.00
690 Popielarz, Edward D. Ks., Orch- ard Lake, Mich.	1.00
405 Posłaniec Serca Jezusa, Chicago	5.00
992 Potkanowicz, Józefa, Schenec- tady, N. Y.	5.00
568 Prażmowski, Potr S., Jersey City, N. J.	1.00
648 Przybylski, E., Ks., Chicago	5.00
1150 Ptak, Stanisław i Ewa, Cicero, Ill.	1.00
1129 Puchalski, Franciszek i żona, Northampton, Mass.	1.00
1106 Pulnar, Katarzyna, Braddock, Pa.	2.00
1162 Pulaski, Stanisław R., Chicago	2.00
976 Pyterek, Edward, Chicago	1.00
456 Raczyńska, Feliksa, Pittsburgh, Pa.	1.00
818 Raith, Wincenty Jan Ks., Flo- rida, N. Y.	1.00
1109 Rakowska, Agata, New Bedford, Mass.	1.00
1078 Rekosiak, Maria, Avon, Minn.	1.00
266 Rekosiak, Teodor Ks., Avon, Minn.	5.00
1101 Kempala, Anna, Cicero, Ill.	1.00
805 Ritter, I. J. Ks., Throop, Pa.	1.00
520 Roberts, Mrs. Edmund, Gary, Ind.	1.00
296 Ropella, C. A., Dr., Orchard Lake, Mich.	1.00
1049 Rosiński, Jan, Calumet City, Ill.	1.00
1121 Różkiewicz, Wiktoria, New Bed- ford, Mass.	1.00
337 Rutkowski, Józef C., Ks., Cleve- land, Ohio	1.00
705 Rybicki Jan S., Chicago	2.00
281 Rybiński, Józef Ks. Dr., Orch- ard Lake, Mich.	1.00
240 Sadowski, Edmund, S. Chicago	5.00
1132 Sandusky, Inez L., Long Beach, Cal.	1.00
1003 Sagan, J. W., Weirton, W. Va.	5.00
666 Sarnecki, Franciszek, Chicago	2.00
16 Sawicka, Teofila, Detroit, Mich.	1.00
974 Schmidt, Maria, Utica, N. Y.	1.00
655 Scholastyka, Matka Maria, fel., Buffalo, N. Y.	1.00
1086 Sepański, Mary Ann, Chicago	2.00
1072 Shipley, Ruth Bielaski, Wash- ington, D. C.	5.00
1103 Sidor, Stefan, Hamtramck, Mich.	2.00
747 Siweczyński, Czesław, Chicago	2.00
329 Skiba, Antoni, Brooklyn, N. Y.	1.00
365 Skoczyłas, Maria, Chicago	1.00
143 Skomiał Karolina, South Hadley Falls, Mass.	5.00
13 Skworoński, Jan P. Ks. East- hampton, Mass.	1.00
1108 Skreniņš, Anthony J. Mrs., East Chicago, Ind.	1.00
328 Skrąbiłowski, Izidor, Brooklyn, N. Y.	1.00
304 Skrocki, Edward Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00
1174 N. N. East Chicago, Ind.	100.00
25 Słoszcz, Rozalia, La Porte, Ind.	1.00
1163 Słuszka, Sigmund J., New Hyde Park, N. Y.	2.00
1104 Smolska Kazimiera, Hamtramck, Mich.	1.00
1 Smykłowski, Dr. Bronisław L., Bridgeport, Conn.	5.00
693 Sokalski, Włodzimierz Dr., Chi- cago	1.00
112 Sroka, Józef, Chicago	5.00
1151 Srutwa, Piotr C. i Czesława, Chicago	5.00
944 Starzyński, Florian B., Major, U. S. A., Fort Bragg, N. C.	100.00
642 Stancelewski, W. W. Ks., New- castle, Pa.	1.00
1147 Starer, Michał, Cpl. U. S. A., University of Ill.	1.00
603 Starzyński, Władysław P., Chi- cago, Ill.	1.00
1102 Stolarski, Stanisław, Kankakee, Ill.	1.00
948 Stuczynski, Piotr, Worcester, Mass.	1.00
1001 Super, Paul, New York, N. Y.	1.00
711 Swastek, Józef Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00
1075 Swetz, Elżbieta, Chicago	1.00
36 Syski, Aleksander, Ks. Pradat Dr., Orchard Lake, Mich.	2.00
440 Szadziński, Stanisław A. Ks., Pittsburgh, Pa.	1.00
1032 Szamotulski, Mieczysław A. Ks., St. Louis, Mo.	10.00
316 Szkoła ŚS. M. Odzianków, Chica- go, Ill.	1.00
605 Szkoła Wyższa M. B. Nieust. Pom., Chicago	1.00
891 Szkoła Wyższa Św. Kazimierza, Chicago	1.00
436 Szkoła Wyższa Św. Stanisława K., Chicago	5.00
516 Szostecki, Stanisław, Chicago	1.00
386 Szott, Antoni, Turners Falls, Mass.	3.00
1009 Szatkowie, Aniela i Heliodor, Pittsburgh, Pa.	5.00
191 Szudziński, Bernard K. Ks., Ci- cero, Ill.	5.00
712 Szumska, Stefanja, New Britain, Conn.	1.00
1090 Szwapa, Maria, Detroit, Mich.	1.00
863 Świdler, Lawrence, Chicago	1.00
772 Smitanka, Julius F. Mrs., Chi- cago	1.00
1173 Tallberg, V. Mrs., Detroit, Mich.	1.00
155 Tenczar, Franciszek J. Dr., Chi- cago	5.00

378	Tobiasiewicz, Jadwiga, Chicago.	1.00
198	Tomczak, Franciszek J., Chicago	5.00
	Towarzystwa Zjedn. P. R. K.	
415	Tow. Jana III Sobieskiego (nr. I), nr. 16, Chicago	\$1.00
618	Tow. Ap. ŚŚ. Piotra i Pawła, nr. 18 ZPRK., Chicago	2.00
418	Tow. Św. Jacka, nr. 19, Chicago	10.00
412	Tow. M. B. Częstochowskiej, nr. 36, Lorain, Ohio	1.00
105	Tow. Polek Najśw. M. P. Nieust. Pom., nr. 40, Chicago	10.00
99	Tow. Najśw. M. P. Król. Kor. Pol., nr. 63, La Salle, Ill.	2.00
114	Tow. Św. Wojciecha, nr. 64 ZPRK., Chicago	1.00
437	Tow. Polek p. o. M. B. Dobrey Rady, nr. 73, Chicago	1.00
1044	Tow. Najśl. Serca Jezusa, nr. 90, Braddock, Pa.	1.00
497	Tow. Serca Pana Jezusa, nr. 92 Chicago	2.00
626	Tow. Wnieb. Najśw. M. P., nr. 122, Chicago	1.00
651	Tow. Polek Św. Apolonii, nr. 123, Chicago	3.00
46	Tow. Św. Kazimierza Król., nr. 126, Chicago	1.00
1070	Tow. Św. Stanisława, nr. 127, Cicero, Ill.	5.00
1040	Tow. Rycerzy Najśw. M. P., nr. 139, So. Chicago	5.00
504	Tow. Najśw. M. P. od Nieust. Pom., nr. 156, Chicago	2.00
754	Tow. Św. Józefa, nr. 165, Albany, N. Y.	1.00
216	Tow. Św. Wojciecha B. M., nr. 264, Whiting, Ind.	2.00
408	Tow. Św. Józefa, nr. 213, Wheeling, W. Va.	1.00
398	Tow. Św. Józefa, nr. 230, Detroit, Mich.	1.00
384	Tow. Św. Andrzeja, nr. 233, Chicago,	1.00
617	Tow. Św. Wojciecha B. M., nr. 242, Schenectady, N. Y.	1.00
656	Tow. Św. Józefa, nr. 245, Chicago,	1.00
420	Tow. Św. Wojciecha, nr. 258, Gary, Ind.	1.00
399	Tow. M. B. Nieust. Pom., nr. 262, Hartford, Conn.	1.00
624	Tow. Polek Św. Anny, nr. 265, Chicago	2.00
115	Tow. Polek Św. Róży z Limy, nr. 272, So. Chicago	2.00
920	Tow. Św. Krzyża, nr. 274, Chicago,	2.00
799	Tow. Św. Kazimierza, nr. 282, Wheeling, W. Va.	1.00
1063	Tow. Najśw. Rodziny, nr. 284, Detroit, Mich.	1.00
161	Tow. Św. Lucjana, nr. 286, New Britain, Conn.	1.00
388	Tow. Br. Pom. Św. Józefa, nr. 290, Chicago	10.00
120	Tow. Serca Jezus, nr. 293, Chelsea, Mass.	1.00
220	Tow. Korony Polskiej, nr. 296 Chicago	1.00
121	Tow. Biskiego Serca Jezusa, nr. 306, Chicago	1.00
924	Tow. Serca P. Jezusa, nr. 308, Chicago	1.00
193	Tow. Św. Józefa, nr. 314, No. Chicago	2.00
1171	Tow. Najśw. Im. M. P. Br. Pom., nr. 322, Donora, Pa.	5.00
1638	Tow. Polek Św. Anny, nr. 323 Chicago	5.00
148	Tow. Rycerze Św. Stanisława B. M., nr. 327, Uniontown, Pa.	2.00
131	Tow. Św. Antoniego, nr. 330, Chicago	2.00
645	Tow. Br. Pomocy św. Walentego, nr. 331, Chicago	2.00
509	Tow. Rycerzy Św. Michała Archanioła, nr. 335, Boswell, Pa.	1.00
531	Tow. Św. Trójcy, nr. 337, Gary, Ind.	2.00
430	Tow. Polek św. Barbary, nr. 354, So. Chicago	2.00
103	Tow. Św. Franciszka, nr. 356, Detroit, Mich.	1.00
317	Tow. Polek Św. Jadwigie, nr. 357, Chicago	5.00
1169	Tow. Św. Michała Arch., nr. 359, Adams, Mass.	5.00
935	Tow. Św. Kazimierza, nr. 360, Windham, Pa.	1.00
631	Tow. Św. Franciszka Salezego, nr. 371, Chicago	1.00
928	Tow. Polek Św. Barbary, nr. 374, Chicago	2.00
1179	Tow. Św. Jadwigi, nr. 382, Buffalo, N. Y.	5.00
81	Tow. Polek św. Bronisławy, nr. 388, So. Chicago	1.00
42	Tow. Św. Kazimierza, nr. 389, Meriden, Conn.	1.00
541	Tow. Św. Jana Ewangelisty, nr. 394, Milwaukee, Wis.	2.00
518	Tow. Św. Józefa, nr. 404, Derby, Conn.	5.00
160	Tow. M. B. Kr. Kor. Pol., nr. 413, E. Chicago, Ind.	2.00
913	Tow. Św. Jana Chrzciciela, nr. 421, Chicago	1.00
546	Tow. Św. Stanisława Kostki, nr. 424, Holyoke, Mass.	5.00
1175	Tow. Św. Stanisława, nr. 426, Detroit, Mich.	2.00
400	Tow. Króla Jana III Sobieskiego, nr. 431, Chicago	1.00
433	Tow. M. B. Tuchowskiej, nr. 443, Chicago	2.00
524	Tow. Polek M. B. Nieust. Pom., nr. 448, Newark, N. J.	4.00
1052	Tow. Św. Józefa, nr. 449, Bradock, Pa.	1.00
1108	Tow. Królowej Jadwigi, nr. 455, Steubenville, O.	1.00
179	Tow. Serca Jezus, nr. 471, Chicago	5.00
931	Tow. Polek Św. Anny, nr. 481, Chicago	2.00
393	Tow. Polek Św. Apolonii, nr. 482, Chicago	2.00
522	Tow. Kazimierza Pułaskiego, nr. 491, Chicago	2.00

133 Tow. Dobrego Pasterza, nr. 494, Chicago	1.00
1061 Tow. Polek Św. Marii Magdaleny, nr. 509, S. Chicago	1.00
170 Tow. Św. Franciszka, nr. 515, Herkimer, N. Y.	1.00
389 Tow. Św. Barbary, nr. 521, Chicago	1.00
736 Tow. Św. Piotra i Pawła, nr. 542, Chicago	1.00
667 Tow. Polek Św. Róży z Limy, nr. 565, Indiana Harbor, Ind.	1.00
65 Tow. Polek Św. Jadwigi, nr. 573, Cicero, Ill.	1.00
780 Tow. Św. Stanisława B. M. nr. 574, Cicero, Ill.	1.00
107 Tow. Niep. Pocz. Najśw. M. P. nr. 581, Southington, Conn.	1.00
623 Tow. Św. Anny, nr. 593, Cicero, Ill.	1.00
1045 Tow. Św. Józefa, nr. 604, Salem, Mass.	5.00
1056 Tow. Polskie Luteracko-Mazyczne, nr. 607, N. Kensington, Pa.	10.00
165 Tow. Polek Św. Anny, nr. 616, Chicago	2.00
47 Tow. Gen. Hallera, nr. 625, Chicago	6.00
714 Tow. Św. Feliksa, nr. 644, Chicago	5.00
802 Tow. Rycerzy św. Michała Arch., nr. 674, Rockford, Ill.	1.00
109 Tow. Św. Antoniego Padewskiego, nr. 734, Hamtramck, Mich.	1.00
402 Tow. Św. Katarzyny, nr. 772, Chicago	5.00
811 Tow. Św. Pawła, nr. 791, Weirton, W. Va.	2.00
650 Tow. Św. Jana Chrzciciela, nr. 792, Detroit, Mich.	2.00
528 Tow. Dworzanek Marii, nr. 793, South Bend, Ind.	1.00
394 Tow. Św. Jakuba, nr. 795, Chicago	6.00
1085 Tow. Arc. Cieplaka, nr. 800, Chicago	1.00
194 Tow. Polek Serca M. B., nr. 804, No. Chicago	1.00
641 Tow. M. B. Szkaplerznej, nr. 810, Argo, Ill.	2.00
763 Tow. Polek Św. Heleny, nr. 823, Chicago	2.00
615 Tow. Gw. Ks. J. Poniatowskiego, nr. 830, Gardner, Mass.	1.00
537 Tow. Św. Elżbiety, nr. 835, Pittsburgh, Pa.	2.00
561 Tow. Św. Anny, nr. 837, Chicago	2.00
438 Tow. Polek Św. Jadwigi, nr. 850, So. Bend, Ind.	2.00
1036 Tow. Polek Św. Łucji, nr. 851, Chicago	3.00
911 Tow. Św. Michała Arch., nr. 861 Chester, W. Va.	2.00
1037 Tow. Serca Marii, nr. 871, Chicago	2.00
196 Tow. Im. Adama Mickiewicza, nr. 899, New Bedford, Mass.	5.00
189 Tow. Polek św. Jadwigi, nr. 905, Hamtramck, Mich.	1.00
1176 Tow. Św. Józefa, nr. 928, Dannen, N. J.	5.00
118 Tow. Św. Cecylii, nr. 943, Chicago	1.00
1046 Tow. Św. Bernarda, nr. 994, Kankakee, Ill.	5.00
1039 Tow. Pełgrzymów, nr. 1000, Chicago	100.00
1178 Tow. Św. Stanisława B. i M., nr. 1004, Madison, Ill.	5.00
85 Tow. Polskich Rycerzy, nr. 911, Bentleyville, Pa.	2.00
44 Tow. Św. Jadwigi, nr. 1005, Kenosha, Wis.	1.00
100 Tow. Św. Stanisława Kostki, nr. 1009, Fall River, Mass.	1.00
1178 Tow. Pełek Św. Anny, nr. 1025, Johnstown, Pa.	2.00
1124 Tow. Serca Pana Jezusa, nr. 1031, La Porte, Ind.	100.00
147 Tow. Św. Stanisława B. M., nr. 1032, Posen, Ill.	1.00
1180 Tow. Św. Teresy od Dz. J., nr. 1034, Hammond, Ind.	1.00
1059 Tow. M. B. Anielskiej, nr. 1046, Northampton, Mass.	5.00
661 Tow. Św. Józefa, nr. 1052, Hinsdale, N. H.	1.00
761 Tow. Arc. Cieplaka, nr. 1070, Worcester, Mass.	2.00
149 Tow. Św. Jana Chrzciciela, nr. 1076, Knowlton, Wis.	1.00
543 Tow. Św. Franciszka, nr. 1077, Dearborn, Mich.	1.00
1053 Tow. Św. Antoniego, nr. 1111, Dearborn, Mich.	10.00
397 Tow. Św. Jadwigi, nr. 1115, Albany, N. Y.	2.00
906 Tow. Św. Bronisławy, nr. 1123, Chicago	2.00
135 Tow. Św. Teresy od Dz. J., nr. 1147, Chicago	2.00
765 Tow. Św. Józefa, nr. 1159, Warren, Ohio	1.00
653 Tow. Św. Józefa, nr. 1163, Detroit, Mich.	1.00
1043 Tow. Kazimierza Pu'askiego, nr. 1196, Hartford, Conn.	1.00
201 Tow. Polek w Chicago, nr. 1198, Chicago	5.00
1042 Tow. Kardynala A. Hlonda, nr. 1219, Chicago	5.00
469 Tow. Św. Pawła, nr. 1242, Thorp, Wis.	1.00
110 Tow. Św. Teresy od Dzieci Jezus, nr. 1241, Middletown, Conn.	1.00
177 Tow. Św. Józefa, nr. 1268, Nashua, N. H.	2.00
262 Tow. Św. Józefa, nr. 1278, Toledo, Ohio	1.00
1065 Tow. Ks. Skargi, nr. 1305, Chicago	5.00
743 Tow. Św. Antoniego z Padwy, nr. 1320, Chicago	5.00
172 Tow. Gen. Kaz. Pulaskiego, nr. 1329, Chicago	1.00
662 Tow. Św. Teresy, nr. 1363, Portland, Conn.	1.00
1139 Tow. Św. Salomei, nr. 1368, Detroit, Mich.	100.00

308	Tracz, Antoni, New Bedford, Mass.	2.00
984	Trąbczyńska, Helena, Chicago	1.00
526	Trzeczkowski, Fr., Chicago	2.00
339	Turańska Jadwiga, Chicago	1.00
269	Turowska, Florentyna, Youngs- town, O.	2.00
826	Twarog, Stanisław, Chicago	2.00
12	Tyska, A. Ks., Pit. sb rgh, Pa.	2.00
1068	Uzar, Jan i Maria, Hamtramck, Mich.	1.00
975	Van Ruren, Antonie, Chicago	10.00
28	Wałaszek, Józef, Chicago	5.00
871	Wielak, Wiktoria, N.Y., Chicago	1.00
90	Walda, Artur L., New York, N. Y.	1.00
1130	Waligórski, S. J., South Bend, Ind.	1.00
632	Walkowicki, Piotr P. Ks., Ham- tramck, Mich.	5.00
916	Walkowicz Leon T. i Felcja, Chicago	2.00
1060	Wanek A. A. Kapt. U. S. A., i G. Wanek, siostra, Chicago	100.00
554	Wantuch, Rozalia, Chicago	1.00
520	Wersza, Adam, Chicago	1.00
1155	Waszkiewicz, Franciszek, Cze- ra, Ill.	1.00
779	Werner, Edward Dr., New York, N. Y.	5.00
884	Wiastros, Anna, St. Paul, Minn.	1.00
903	Węczorek, J. K., Chicago	1.00
1077	Wilkowska, Antonina, Chicago	1.00
1148	Willner, Clarence B., Cham- paign, Ill.	1.00
324	Wiśniewska, Stanisawa, S. Chi- cago	1.00
1029	Wiśniewski, Stanisław Ks., St. Lois, Mo.	5.00
1166	Wojciechowski Wiktor A., Tren- ton, N. J.	1.00
1149	Wojdyłek, Joseph M., Cpl. U. S. A., University of Ill.	1.00
607	Wolanin, Bronisława, Worcester, Mass.	1.00
606	Wolanin, Tomasz, Worcester, Mass.	1.00
285	Wotta, Andrzej Ks., Orchard Lake, Mich.	1.00
932	Woźniak, Franciszek L.; Chi- cago	1.00
452	Wróński, Kazimierz Pułaski, Ma- dison, Wis.	1.00
453	Wróński, Tadeusz Kościuszko, Madison, Wis.	1.00
960	Wych, Władysław, Cleveland, O.	2.00
1051	Wydżał Pomocy Naukowej Z. P. R. K., Chicago	100.00
722	Wysoczyński, S. J. Ks., Lacki- wanna, N. Y.	5.00
1057	N. N. Detrot. M'ch.	100.00
591	Zale, Louis M., Chicago	1.00
953	Zeleski, Julian, South Amboy, N. J.	5.00
895	Zawada, Julia, East Chicago, Ind.	1.00
776	Zawacki, Edmund Prof., Madi- son, Wis.	1.00
1170	Zawacki, Fr., Dearborn, Mich.	1.00
182	Zdanowska, Pelagia, Chicago	1.00
850	Zeszuto, Józef, Kensington, Ill.	1.00

1096	Zielńska, Anastazja, Detrit., Mich.	1.00
4959	Zielńska, Mara, Lowell, Mass.	1.00
1030	Zielinski Antoni J. Ks., St. Louis, Mo.	5.00
681	Zielinski, J. Stefan, Chicago	1.00
757	Zielinski, Józef, Ks., S. Bend, Ind.	5.00
715	Zmartwychwstanie, S ostry, Cas- tleton, N. Y.	5.00
675	Znaniecki, Florian Prof. Ur- bana, Ill.	\$1.00
700	Związek Klubów Małopolskich, Chicago	5.00
1105	Związek Nar. Pol. Tow. "Po- stęp" gr. 2514, Chicago	5.00

Grupy Zw. Polek w Am.

1127	Związek Polek w Ameryce, Chi- cago	\$100.00
961	Tow. M. Rodziewicz, gr. 93, Chi- cago	5.00
806	Tow. Korony Polskiej, gr. 112, Chicago	1.00
753	Tow. Św. Barbary, gr. 175, La Salle, Ill.	1.00
745	Tow. Św. Urszuli, gr. 212, Du- quesne, Pa.	1.00
760	Tow. Stefanii Chmielińskiej, gr. 234, Chicago	1.00
751	Tow. Córy Ameryki, gr. 286, Chicago	5.00
750	Tow. Polska Zmartwychwstała, gr. 305, S. Bend, Ind.	1.00
742	Tow. Krakowianek, grupa 341, Pittsburgh, Pa.	1.00
735	Grupa 378, La Porte, Ind.	1.00
946	Tow. Niobe, gr. 411, Chicago	5.00
771	Tow. Św. Teresy od Dz. J., gr. 597, Chicago	5.00
947	Tow. Grażyna, gr. 715, Chicago	1.00

Razem..... \$ 3,448.30

Ponadto p. Adam Dysko z Holy-
cke, Mass., złożył bond wojen-
ny na \$100.00

Fundusz Rozbudowy

Balans z r. 1942	\$108.00
Anna Wiątros, St. Paul, Minn.	1.00
Dr. S. S. Gorny, Chicago	2.00
Roman V. Cegielski, Detroit, Mich.	1.00
Józef Chojnicki, Chicago	2.00
Siostra Naisw. Rodziny z Nazaretu, Worcester, Mass..	1.00
Ks. Jan Kuszał, Greenfield, Mass.	5.00
Pyetel's Book Shop, Mt. Vernon, N. Y.	5.00
A. Zaleski, Omaha, Nebr.	10.00
Osada nr. 102 ZPRK., Adams, Mass.	5.00
Ks. Józef Zieliński, S. Bend, Ind.	5.00
O. Wawrzyniec Cyman, OMC., Chi- copee, Mass.	10.00
Ks. Antoni M. Bocheński, Hartland, Wis.	1.00
Osada nr. 121 ZPRK. N. Chicago, Ill.	1.00
O. Cyril Mitera, OFM., Indianapol's, Ind.	1.22
Siostra M. Lilioza fel., Detroit, Mich.	2.00
Siostra M. Bonfilia, fel., Detroit, Mich.	2.00

Dr. Maria Królowna, Pittsburgh, Pa.	1.00
Komisjowe z Biura Skarbnika ZPRK.	1.69
Maria Dyniewicz Kuflewska, Chicago	2.03
Katarzyna Gryczewska, Chicago	1.00
Józef Ksiciński, Milwaukee, Wis.	5.00
Walter Porański, Chicago	5.00
Victor L. Schlaeger, Chicago	5.00
Ks. Franciszek Bardel, Chicago	5.00
Stefania Szumska, New Britain, Conn.	1.00
Władysława N. Duch, New Britain, Conn.	1.00
Franciszek Płocki, Gardner, Mass.	2.00
Antonina Van Ruren, Chicago	10.00
Osada nr. 65 ZPRK., Cicero, Ill.	11.50
Bronisław A. Jezierski, Cambridge, Mass.	5.00
Antoni Szott, Turners Falls, Mass.	2.00
Maria Kaiser, Toledo, O.	1.00
Osada nr. 36 ZPRK., Wheeling, W. Va.	4.00
Piotr Klepacki, Chester, Pa.	5.00
Tow. Św. Agnieszki, nr. 623 ZPRK., New Britain, Conn.	1.00
Mrs. Joseph Klecotka, Philadelphia, Pa.	1.00
Ks. B. F. Jarzembowski, Pontiac, Mich.	1.00
Ks. Franciszek Kowalski, Ennis, Tex.	1.00
Lawrence Swider, Chicago	4.00
Tow. Polek Serca M. B., nr. 804, Z. P. R. K., No. Chicago	1.00
Siostra M. Kantalicja, Reading, Pa.	.63
Biblioteka Kolegium Św. Jana Kantego, Erie, Pa.	5.00
Ks. Teodor Rękosiaik, Avon, Minn.	10.00
Maria Rękosiaik, Avon, Minn.	1.00
Kowalska, Irena, Chicago	1.00
Szkoła Św. Wojciecha, Whiting, Ind.	2.00
Siostra M. Fulgencja, Józefinka, Chicago	1.00
Szkoła Św. Wojciecha, Chicago	1.00
Tow. Św. Jadwigi Kr., nr. 740 Z. P. R. K., New Haven, Conn.	5.00
Dr. Romuald O. Ostrowski, Hammond, Ind.	10.00
The Chicago Women's Stamp Club, Chicago	5.00
Ks. Franciszek J. Pilarck, Moline, Ill.	2.00
SS. Felicjanki, Chicago	2.00
Siostra M. Kantalicja, Rochester, N.Y.	.82
Siostry Nazaretanki i p. K. Dubis, Pittsburgh, Pa.	1.00
Maria K. Waksmałzka, Taylor, Pa.	1.00
Jan i Marianna Gutowscy, Newark, N. J.	2.00
Ks. Władysław J. Janiga, Orchard Lake, Mich.	5.00
Maria Zielińska, Lowell, Mass.	1.00
Victor L. Bell, Los Angeles, Cal.	3.00
Ks. Prał. Tomasz P. Bona, Chicago	2.00
Bronisława Czarnecka, Cleveland, O.	1.25
Prof. G. R. Noyes, Berkeley, Cal.	2.00
Major F. B. Starzyński, U. S. A., Fort Bragg, N. C.	10.00
Dr. Edward Nowicki, Gary, Ind.	3.00
Władysława N. Duch, New Britain, Conn.	2.00
Siostry Felicjanki	5.00
Józefa Radaszewska, Chicago	1.00
Stanisława Petrykowska, Milwaukee, Wis.	1.00
Ks. F. Kowalski, Ennis, Texas	1.00
Studenci — żołnierze na Uniwersytecie Illinois	1.00
Prof. A. Piwowarski, Orchard Lake, Mich.	1.00
Ks. St. J. Wysocki, Lackawanna, N. Y.	5.00
Sokołstwo Polskie w Ameryce, Pittsburgh, Pa.	100.00
J. L. Kania, Detroit, Mich.	25.00
Uchwała V-go Zjazdu Polskiego Towarzystwa Historyczno-Muzealnego	1,500.00
Stanisław T. i Blandyna Kusper	100.00
Henrietta Bartczak, Chicago	2.00
Por. Jan Poskrdło, Londyn, Anglia	1.00
Monika Jarosz	1.00
Szkoła Ś. Młodzianków, klasa 310, Chicago	1.50
Szkoła Ś. Młodzianków, klasa 306, Chicago	1.25
Andrzej i Stefania Gębscy, Worcester, Mass.	5.00
F. A. Osuch, Chicago	3.00
Franciszek Polcyn, Chicago	5.00
Edward Kopciński, Chicago	5.00
Jan Sass, Chicago	5.00
Władysław P. Starzyński, Chicago	1.00
Jan Zieliński, Holyoke, Mass.	5.00
Razem	\$ 2,094.86
Bondy wojenne U. S. (2 po \$1,000 i 7 po \$100).	\$ 1,998.00
Pozostaje gotówką	\$ 96.86
Różne Ofiary	
John A. Mallin, Chicago	\$ 3.00
Siostry Nazaretanki, Torredale, Pa.	10.00
Jan i Wanda Buszek, Detroit	1.00
	\$ 14.00
Inne Dochody	
Wydział Pomocy Naukowej Z. P. R. K.	\$ 25.00
Komisariat Pawilonu Polskiego New York, za szkody w przesyłce eksponatów	505.92
Fundusz Narodowy Z. P. R. K., zwrot za przesyłkę potretu Padewskiego do szpitala im. Padewskiego w Edynburgu	1.25
Ks. E. Przybyski, Chicago, zwrot za artykuły o Koperniku	6.30
	\$ 538.47
Rachunek "Souvenir Counter"	
Dochód ogólny	\$ 537.12
M. Skoczyłas, za sprzedane pamiątki	90.20
Razem	\$ 627.32
WYDATKI:	
Konsulat Gen. Polski, New York, książki	\$ 23.00
Roy Publishers, New York, książki	207.23
A. P. Putnam, New York, książki	27.40

Komisariat Pawilonu Polskiego, New York, książki	8.50
J. B. Lippincott, Philadelphia, książki	4.97
Herald Square Press, New York, książki	60.00
Curt Teich & Co., Chicago, pocztówki	86.16
Z. Umiński, New York, książki	4.25
Seminarium Polskie, Orchard Lake, książki	3.00
The Sentinel, Meriden, Conn., książki	1.50
K. Szymońska, Chicago, portrety Sikorskiego	3.00
Razem	\$ 429.01
Zestawien e:	
Dochód	\$ 627.32
Rezchód	429.01
czysty dochód	\$ 198.31

Wydatki z Funduszu Obrotowego

STYCZEŃ

Dr. Le Roy H. Fischer, University of Illinois, zwrot podróży na odczyt	\$ 15.00
Alfred R. Goldman, Oak Park, Ill., książka	3.50
B. Masai, New York, książka	3.50
Naród Polski, Chicago, — druki	8.00
Graver-Dearborn Corp., Chicago, szmaty do czyszczenia	17.14
Siesta M. Józef na, St. Louis, Mo. pomoc dla Muzeum	10.00
Polish-American Book Co., Chicago, książki	15.31
Drobne wydatki	2.02

LUTY

Armand Lee & Co., Chicago, "mats" do obrazów	\$ 6.60
Illinois State Historical Society, członkostwo	2.00
Pyetell's Book Shop, Mt. Vernon, N. Y., książki	2.25
Polish Book Importing Co., New York, książki	22.45
Robert Fridenberg, New York, ryniny Kościuszki	24.25
Dr. A. S. Wolanin, Chicago, zwrot kosztów odczytu	10.00
P. B. Wallace, Philadelphia, fotografie	3.65
Pyetell's Book Shop, Mt. Vernon, książki	30.00
Benziger Bros., Chicago—książka	1.02
Forest H. Sweet, Battle Creek, Mich., za list pułk. I. Szymańskiego z wojny domowej	7.00
Zjednoczenie P. R. K. rata na dług	200.00
Dunlap Photo Service, Concord, N. H., fotografie	6.00
Drobne wydatki	2.41
MARZEC	
The Slavic Yearbook, Harvard University, prenumerata	8.50
Forest H. Sweet, Battle Creek, Mich.	

2 listy do pułk. H. Oladowskiego z wojny domowej	5.00
Naród Polski, Chicago, druk sprawozdań za r. 1942	48.00
University of Toronto Press, magazyn	.50
John Heise Autographs, Syracuse, N. Y., list E. Reszkiego	2.03
A. Gronowicz, New York—książka	2.50
Znaczki pocztowe	1.60
Railway Express	1.65
Drobne wydatki	2.61
KWIECIEŃ	
Dauber & Pine Bookshop, New York, — książki	\$ 5.00
John Heise Autographs, Syracuse, N. Y., autografy Modrzejewskiej i T. Adamowskiego	1.03
Walter Romig & Co., Detroit, — książka	2.20
Robert Fridenberg, New York, sztych Kościuszki	25.00
Chicago Daily News, fotografie	20.00
Walter R. Benjamin, New York, list Kościuszki	60.00
Naród Polski, Chicago, druki	64.85
Graver-Dearborn Corporation, Chicago, tablica białetynowa	31.06
Benziger Bros., Chicago,—książka	1.63
Polish American Book Co., Chicago, książki	3.38
Zjednoczenie P. R. K.—rata dłużu	200.00
Polski Instytut Naukowy, członkostwo	10.00
Armand Lee & Co., Chicago, ramki	1.00
Janina Hanasz, Chicago,—książki	5.00
Railway Express	6.17
Znaczki pocztowe	2.01
Drobne wydatki	3.39
MAJ	
Open Road for Boys, Boston, artykuły o Koperniku	\$ 18.00
Alderman Library, University of Virginia, kopie dokumentów Kościuszki	1.00
John Heise Autographs, Syracuse, autografy Hoffmanna i E. Reszkiego	2.03
Polish Book Importing Co., New York, — książki	2.70
Paul Strayer, River Forest, Ill., portret Paderewskiego	185.00
Dauber & Pine Bookshops, New York, — książki	7.68
University of Michigan, fotostaty	4.00
Polonia Window Shade Co., Chicago, czyszczenie rolet	4.55
Graver - Dearborn Corp., Chicago, zamk do tablicy białetynowej	3.00
Zygfryd Bartkowiak, Chicago, obraz M. B. Częstochowskiej	30.00
Znaczki pocztowe	1.88
Drobne wydatki	2.02
CZERWIEC	
Harvard University, fotostaty	\$ 1.85
Mueller Bros., Chicago, ramy do portretu Paderewskiego	11.73
Walter R. Benjamin, New York, 4 listy Niemcewicza	60.00
Pyetell's Book Shop, Mt. Vernon, — książka	3.00

Arkusz marek Poland	2.50	Polish Book Importing Co., New York, książka	3.29
Drobne wydatki	4.53	Pyetell Book Shop, Mt. Vernon, ksążka z r. 1621	40.00
LIPIEC		Bolesław Mastai, New York, książka z r. 1508	60.00
The Open Road for Boys, Boston, Mass.. artykuły o Koperniku	\$ 10.00	Fluorescent Fixture & Supply Co., Chicago, lampy	15.30
Rada Polonii Amerykańskiej, dochód z książek "Paderewski" Jezierskiego	.75	Dr. A. S. Wolanin, Chicago, zwrot wydatków na Muzeum	6.50
John He'se Autographs, Syracuse, autografy	2.06	Maday's Paint and Hardware, Chicago, szkło do szafy na miniature Paderewskiego	7.45
Polish Book Importing Co., New York, książki	2.80	Graver - Dearborn Corp., Chicago, szmaty do czyszczenia	34.27
Rudolf Pen, Chicago, obraz	25.00	Register of Copyrights, Washington, D. C. "copyright" na "Annals"	2.03
Alderman Library, fotostat	1.00	Znaczki pocztowe	1.20
Cornell University Press, książka	2.70	Drobne wydatki	2.23
John He'se Autographs Syracuse, autografy	.53		
Illinois Co-op. Cleaners & Dyers, Chicago, czyszczenie flag	1.28		
American Historical Ass'n. członkostwo	5.00		
Polonia Window Shade Co., Chicago roleta	4.85		
Brentano, Chicago, — książki	6.11		
Tablet & Ticket Co., Chicago, za litery do tablicy białotynowej	1.75		
Drobne wydatki	3.90		
SIERPIEŃ			
Pyetell's Book Shop, Mt. Vernon, — książki	4.00		
John He'se Autographs, Syracuse, autografy	1.03		
Marshall Field Co., Chicago, książki	1.53		
Znaczki pocztowe	1.11		
Drobne wydatki	1.63		
WRZESIEN			
Library of Congress, fotostaty	\$ 5.90	Przeniesiono do Funduszu Rozbucowy, wedle uchwały V Zjazdu	1.500.00
Naród Polski, Chicago, klisze do "Annals" i druki	16.25	Naród Polski Chicago, druki	12.50
Michał Rekucki, Chicago, naprawa obrazu Stasaka	65.00	Parafia Św. Trójcy, Chicago, Msza Sw.	5.00
M. I. Kolin, Londyn, — książki	27.69	Fluorescent Fixture & Supply Co., Chicago, druty, etc.	3.47
A. Gronowicz, New York, książki	2.50	Graver - Dearborn Corp., Chicago litery do tablicy białotynowej	2.01
Dauher & Pine, New York, książki	7.50	Tommy Atkins Express, New York, przesyłka obrazu "Polish Madonna"	5.05
Liturgical Arts Society, New York, magazyn	.75	Curt Teich & Company, Chicago ramki na pocztówki	.75
Minerva Booksellers, New York, książka	.43	Medievalia et Humanistica, Boulder, Colo., czasopisma	1.50
L. Ferrigno, Brooklyn, N. Y., odpisy listów Kościuszki	5.50	Ashland Book Bindery, Chicago, oprawa książek	3.00
Zjednoczenie PRK., rata pożyczki	200.00	Society of American Archivists, członkostwo	10.00
Prof. Władysław Gawiński, Chicago, 15 napisów na tablicy włączystych członków	30.00	Henry A. Scheafer, Chicago — fotografie	4.00
Walter R. Benjamin, New York, list Marii Leszczyńskiej do Papieża	15.03	Dr. A. S. Wolanin, na wydatki Muzealne	5.03
Polish Publishing Co., Chicago — książki	6.70	Railway Express	2.05
Znaczki pocztowe	2.14	Znaczki pocztowe	1.08
Railway Express	1.83	Drobne wydatki	2.58
Drobne wydatki	1.83		
PAŹDZIERNIK			
Library of Congress, fotostaty	\$ 8.40		
Kroch's Bookstores, Chicago, książka	2.55		
Brentana, Chicago, książka	.91		
Free Europe, Londyn, prenumerata	3.10		
American Catholic Historical Ass'n, członkostwo	5.00		
Julius Bender, Chicago, 2 szafy	153.00		

B. J. Shepanek, Chicago, obraz	30.00
Polish Book Importing Co., New York, książki	5.70
Dauber & Pine Bookshops, New York, książka	5.00
Ks. E. Dworaczyk, Panna Maria, Texas, zwrot za fotostaty starych rekordów parafalnych	2.20
Treasurer of the U. S. fotostat.	.80
Znaczki pocztowe	5.90
Drobne wydatki	.88
 Razem	 \$4,103.75

ZESTAWIENIE

Balans z r. 1942 (fundusz obrotowy \$569.37 i Fundusz Rozbudowy \$108.00)	\$ 677.37
Oplaty członkowskie	3,448.30
Inne ofiary	14.00
Z Annals	11.74
Z puszki	27.22
Inne dochody	538.47
Dochód z "Souvenir Counter"	198.31
Reszta gotówki z Funduszu Rozbudowy	96.86
 Razem	 \$4,904.27
Wydatki	4,103.75
 Balans na r. 1944	 \$ 800.52
oraz bony wojenne nominalnej wartości	\$2,800.03

Gubernator Dwight H. Green z Illinois o Archiwum i Muzeum Z. P. R. K.

Perhaps the greatest undertaking of your organization today is your effort to preserve for mankind the valued Polish culture which the Nazis have attempted to destroy. That you have advanced far in this cultural battle with the Nazis, may be attested to by the magnificent museum founded by the Polish Roman Catholic Union in this city. We are not only happy that you have been able to assemble this highly instructive collection, but we are particularly happy that you have chosen our own City of Chicago as the site for your museum. Indeed, it is another step in that long series of achievements which have brought Chicago from a frontier outpost to a world cultural leader.

The museum's Paderewski exhibit is one which is of intense interest to all of us Americans who know and love his music, and who thrilled at his marvelous skill on the piano. The Joseph Conrad exhibit brings another familiar name to all of us, because there are few adult Americans who have not enjoyed the enthralling sea stories of that great Polish author.

Your museum also reminds us that the Polish people have contributed tremendously to the world's scientific progress. The Copernicus exhibit makes us recall that Christopher Columbus was familiar with the geographical teachings of that great master before he set sail on the momentous voyage which was to result in the discovery of a new world. And our modern scientific progress owes much to the work of your world-renowned Madam Curie.

With such high regard for Poland's world contributions to the arts and letters, I cannot praise too highly the successful efforts of the Polish Roman Catholic Union to preserve that culture and to establish a museum here in Chicago in order that all of us may benefit. Your achievement is positive proof that Poland cannot die. It is the result of feelings so devout and of a love and loyalty so sacred that it can never be exterminated by Nazi-ism, or by any other kind of totalitarian barbarism and cruelty.

(Z mowy na bankiecie z okazji 70-lecia Zjednoczenia P. R. K., 27-go czerwca, 1943).